

Mark Coenen

BOM

PA

voor beginners

Manteau

Wie zal er voor de kinderen zorgen?

Wie zal er voor de kinderen zorgen?
Wie smeedt voor hen het plan van morgen?
Die kleine bengels blijven janken
Want in de kast zit het monster van Frankenstein
En de ratten kruipen achter de muren
Hoelang nog zal dit onrecht duren?
Het gaat over als je niet beweegt
Als je stil blijft gaat het over

En wie zal er later voor opa zorgen?
Wie houdt voor hem de fles verborgen?
En wie ververst er dan die luiers?
Als alle jonge schurken oud zijn
Het gaat over als je niet beweegt
Als je stil blijft gaat het over

Slacht het kalf met de gouden eieren
Breek de boel af, leef in zonde
Strooi het zout in elke wonde
Maar spaar jezelf voor de laatste ronde
Het gaat over als je niet beweegt
Als je stil blijft gaat het over

Over, als je niet beweegt
Als je stil blijft gaat het over
Het gaat over
Het gaat over als je stil blijft

People who write books are fucking idiots.

I met a few.

They think they're above everybody else.

Honestly, you think I'm arrogant?

Fuck me, I've met a few authors in my time, and it's like, really?

You wrote a fucking book called *The Happiness of the Giraffe*?

- NOEL GALLAGHER

Inhoud

Voorwoord	11
Inleiding	13
1. Otje wordt petotje	17
2. (Groot)ouder worden	24
3. Klein pinnenmutsje geluk	31
4. Nomen est omen	44
5. Dankzij Dominiek	50
6. Donderdagen	56
7. De eerste keer	67
8. Opa's vroeger	71
9. Apa	77
10. Moeder is men niet, maar wordt men	81
11. De mythe van het moederschap	85
12. De grootmoederhypothese	91
13. Blijven slapen	99
14. Slaap, kindje, slaap	107
15. Grootvaders zijn volstrekt oninteressant	110
16. Het mooie kotsende kleinkind	116
17. Opa's van nu	119

18. Taal is gansch het volk: verklarende woordenlijst	125
19. Opa's die de oorlog hebben meegemaakt	130
20. Van mild ouderschap naar melig grootouderschap	136
21. Oud worden is volstrekt oninteressant	142
22. Ze heeft mijn ogen	147
23. Had Jezus een grootvader?	151
24. Popsterren dan wel songs over grootvaders	155
25. Je bent wat je eet	159
26. Uitnodiging voor het seniorenfeest	166
27. 2040 en volgende	172
28. Appendix: één was plezant, maar twee is toch wel veel	182
29. Coda	184
30. Nog eentje om het af te leren	185
Dankwoord	187
Bibliografie	189

Voorwoord

Beste lezers

Tot u spreekt het onderwerp van dit boek: Juno.

Zo'n voorwoord schrijft zichzelf niet en iemand moest het doen en ze hebben het aan zeker twintig mensen gevraagd, maar niemand wilde, dus heb ik mij maar laten overhalen – ik zou het anders merken aan mijn erfenis, zei men. Alsof ik het voor het geld zou doen.

Het kwam mij ter ore dat de rare man die elke donderdag aan de crèche staat met zijn iPhone in de aanslag, een boek over mij wou schrijven.

Allemaal goed en wel, en het Jaar van het Kind dateert al van 1979, maar daar wilde ik wel het fijne van weten. Mijn papa en mijn mama hebben allebei rechten gestudeerd, dus ik wist perfect waaraan en waaraf.

Kijk, die rare man mag dan wel elke week met mij lekkere koeken gaan halen bij Helena en mijn schommel duwen en mij kaasjes geven die ik zelf aanduid in de koelkast en met mij naar apies kijken op de televisie, maar dat vind ik maar normaal.

Wat zou zo'n oude mens anders met zijn tijd doen?

Het is een lieve man, hoor, daar niet van, maar veel heb je er toch niet aan. Mijn mama moet elke keer opnieuw uitleggen wat ik mag eten en hij weet na twee jaar nog altijd niet goed hoe onze televisie werkt. Dus als ik 'apiës kijken' zeg, dan zijn

we vertrokken voor een kwartier miserie. Als ik dan een keel opzet, gaat het wel sneller, dat moet ik toegeven.

Gelukkig brengt hij de laatste tijd een assistente mee: Billie, zijn dochter en dus mijn tante, die ik Bibi noem, terwijl ik goed genoeg weet dat ze Billie heet. Maar die volwassenen vinden het toch zo charmant als ik een woord nog niet goed kan uitspreken. Je moet apa zelf eens bezig horen na drie Negroni's en een fles wijn: niets versta je nog van die man, en de volgende ochtend is hij alles vergeten.

Bibi: dat is een ander paar mouwen en daar héb ik tenminste iets aan. Met die vrouw kan ik door één deur en ze speelt ook heel graag spelletjes, wat apa tijdverlies vindt omdat hij weer eens moet checken op zijn telefoon of zijn aandelen niet gezakt zijn.

Hij hoort ook niet goed meer, waardoor ik mijn communicatie met hem tot het minimum beperk.

Als ik 'mootje' zeg, dan wil ik melk drinken. Dat is toch niet zo moeilijk? Maar hij moet tien keer vragen wat ik bedoel, tot ik het zelf uit de koelkast haal. Verder heb ik gemerkt dat het beter is om niet te veel uitleg te geven. Was het leuk in de crèche? 'Ja.' Heb je honger? 'Nee.' En dan maak ik mij kwaad op de duiven die voor de buggy landen en roep: 'Wraaar!'

Dat schiet aardig op zo en dan laat hij mij verder ook met rust. Maar nu heeft hij dus een boek geschreven over mij. Ik heb het laten nalezen door mijn ouders en het valt naar verluidt wel mee. Als ik kan lezen, dan zal ik het zeker ook eens vastnemen.

Dat gaat hij heel prettig vinden.

Hopelijk staan er kleurplaten in.

Al weet ik zeker dat, als ik niet goed oplet, hij het mij gaat voorlezen.

Letter voor letter.

Juno

Inleiding

Iedereen kan bompota worden, tenminste als hij zelf over kinderen en veel geduld beschikt.

En over wat geluk, want de vruchtbaarheid van de menselijke soort is ook niet meer wat ze geweest is.

Vroeger moesten wij maar naar elkaar kijken en het was zover. Nu is kinderen maken voor sommigen een processie van Echternach geworden.

Ik wil het aantal kleinkinderen dat dankzij de nieuwste medische technologieën buiten de bedstee in elkaar gezet is, de kost niet geven, want dan zou ik meerdere malen failliet zijn.

Dat is allemaal te danken aan te veel bewerkt voedsel en aan de vrije verspreiding van de pornografie, waardoor partners niet meer samen gaan slapen en de seksuele versmelting, die nodig is om nieuw leven te maken, pijlsnel in frequentie – hoewel niet noodzakelijk in kwaliteit – achteruitgaat.

Geluk is dan ook het gevoel dat je overvalt als het eindelijk toch zover is: je wordt overspoeld door een overdosis dopamine en een tsunami van warme gevoelens die zelfs een cynicus op jaren – *moi* – op het verkeerde been zet.

Stoere bonken die elke dag personeel schofferen en oude vrouwtjes aanrijden op voetpaden, laten de tranen de vrije loop; vrouwen die hun eigen kinderen uit pure wanhoop vanaf de derde week al bij de onthaalmoeder wilden droppen om niet uit overspanning aan de drank te raken, maken alvast de

logeerkamer voor de kleine spruit klaar.

Kleinkinderen zijn een cadeau: het is alsof je de loterij wint zonder eraan mee te doen.

Sinds 17 februari 2022 ben ik een ervaringsdeskundige: op die dag zette mijn oudste dochter Charlotte haar dochter Juno op de wereld.

In die wereld was er van alles aan de hand. Corona woedde nog volop, dus in het begin waren de contacten met de nieuwe boreling schaars. Ik had een polonaise dansend met mijzelf en een krat champagne de kamer met de verse moeder en dochter willen betreden, maar dat werd streng verboden.

Contact was alleen mogelijk via de sociale media: foto's van een verfrommeld minimensje met een puntmuts op tegen de koude van de wereld en haar gelukkige ouders, veilig in een coconnetje met zijn drietjes. Het duurde nog een tijd – in werkelijkheid vier dagen, maar het leek een eeuwigheid – voordat we Juno in het echt zagen, maar dankzij die virtuele contacten was ze al snel een deel van het gezin.

Dit boek is voor haar ouders bedoeld, maar toch vooral voor Juno en bij uitbreiding voor alle kleinkinderen die nog gaan komen. Iedereen weet dat je je niet veel herinnert van die eerste levensjaren, buiten een paar anekdotes die je zo dikwijls verteld zijn dat je denkt dat je ze zelf herinnert.

Voor de toeschouwer is zo'n kind een wonder, maar het kind zelf is te druk bezig met opgroeien om daarover na te denken en voor je het weet is ze groot en ben je zelf dood.

Een boekje over Juno's eerste jaren: dat leek mij een goed idee. Maar haar eerste jaren zijn ook mijn eerste jaren, want ik had een nieuwe naam en functie gekregen, die ik in het begin aarzelend maar later als een *badge of honour* droeg.

De aandachtige lezer zag vermoedelijk ook al de verwijzing naar die speekmedaille op de smaakvolle cover die Herman Houbrechts ontwierp, waarvoor dank.

Alle bompa's zijn, zeker in het begin, onnozelaars die van toeten noch blazen weten. Gelukkig gaat dat snel over. Dit boek gaat dus over ons allemaal en hoe wij met onzichtbare draden van DNA door de tijd verbonden zijn met iedereen die ons vooring en iedereen die na ons zal komen, wanneer we zelf, overgegaan tot stof en as, voor eeuwig rondzweven tussen tijd en ruimte. Zo'n boek dus. Maar toen moest ik het natuurlijk nog schrijven.

© 2024 Manteau / Standaard Uitgeverij nv,
Franklin Rooseveltplaats 12, B-2060 Antwerpen
en Mark Coenen

Vertegenwoordiging in Nederland:
New Book Collective, Utrecht
www.newbookcollective.com

Omslagontwerp: Herman Houbrechts
Opmaak binnenwerk: Smets & Ruppel

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op welke wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Van enkele gedichten en citaten die in dit boek werden opgenomen, konden de rechthebbenden niet worden bereikt, niettegenstaande onze inspanningen. Met het oog op de overnamerechten vragen wij hun contact op te nemen met Standaard Uitgeverij nv.

ISBN 978 90 223 4164 3
D/2024/0034/284
NUR 320/400